

ŠOLSKI SKLAD

Predavateljica
mag. Špela Kramberger

online seminar, 29. 2. 2024

Pravne podlage, ki urejajo področje šolskega sklada:

- Zakon o računovodstvu;
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava;
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava;
- Slovenski računovodski standardi;
- Pravila skrbnega računovodenja (PSR);
- Zakon o zavodih;
- Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI) – sprememba 135. čl. ZOFVI (ZOFVI-M);
- Zakon o dohodnini (šolski sklad in dohodnina po spremembi 135. člena ZOFVI – po noveli ZOFVI-M);
- Zakon o davčnem postopku.

Tri novosti pri delovanju šolskega sklada:

1. razširitev namena uporabe sredstev iz šolskega sklada
2. šolski sklad in dohodnina
3. obvezen sprejem pravilnika

1. Razširitev namena uporabe sredstev iz šolskega sklada

135. člen ZOFVI:

- šola ustanovi šolski sklad, iz katerega se financirajo dejavnosti, ki niso sestavina izobraževalnega programa, oziroma se ne financirajo iz javnih sredstev, nakup nadstandardne opreme, zviševanje standarda pouka in podobno.
- sredstva iz šolskega sklada se lahko namenijo tudi za udeležbo otrok, učencev in dijakov iz socialno manj vzpodbudnih okolij na dejavnostih, ki so povezane z izvajanjem javno veljavnega programa, vendar se ne financirajo v celoti iz javnih sredstev, če se na ta način zagotavljajo enake možnosti.
- upravičenci do kritja stroškov udeležbe na posameznih dejavnostih so lahko tisti otroci, učenci oziroma dijaki, ki jim je priznana pravica do subvencije za malico v najvišjem deležu od cene malice ali pravica do znižanja plačila za programe vrtcev do največ tretjega dohodkovnega razreda po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev.
- če sredstva, namenjena iz šolskega sklada, ne zadoščajo za kritje udeležbe vseh možnih upravičencev, upravni odbor sklada sredstva dodeli vsem upravičencem v enakem deležu. Izjemoma **upravni odbor** sredstva dodeli le enemu ali samo nekaterim možnim upravičencem, če oceni, da posebne okoliščine, ki niso bile predmet odločanja o pravici do subvencije za malico, to opravičujejo. Taka odločitev mora biti sprejeta soglasno;

2. šolski sklad in dohodnina

Nova ureditev v Zakonu o dohodnini: sprememba 4. odstavka 25. člena Zdoh (dohodki v zvezi z izobraževanjem)

Dohodnine se ne plača od:

- štipendije in drugih prejemkov, izplačanih osebi, ki je vpisana kot učenec, dijak ali študent za polni učni ali študijski čas, v zvezi z izobraževanjem ali usposabljanjem na podlagi posebnih predpisov, in sicer iz proračuna ali sklada, ki je financiran iz proračuna (razen kadrovskih štipendij) in od navedenih prejemkov, ki jih financira tuja država ali mednarodna organizacija oziroma izobraževalna, kulturna ali znanstveno-raziskovalna ustanova, razen prejemkov, ki so prejeti kot nadomestilo za izgubljeni dohodek ali v zvezi z opravljanjem dela oziroma storitev;
- prejemkov, izplačanih za kritje šolnine in stroškov prevoza ter bivanja osebi, ki je vpisana kot učenec, dijak ali študent za polni učni ali študijski čas, ki jih izplača ustanova, ustanovljena z namenom štipendiranja, ki ni povezana oseba ali sedanji, prejšnji ali bodoči delodajalec prejemnika ali osebe, ki je povezana s prejemnikom;
- prejemkov v obliki regresiranja oziroma subvencioniranja študentske prehrane, mesečnih vozovnic za prevoze učencev, dijakov in študentov, ki se šolajo izven kraja bivanja, varstva in vzgoje v vrtcih in drugih podobnih pomoči, ki se v skladu z zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, zakona o visokem šolstvu, zakona o osnovni šoli ter zakona o vrtcih financirajo iz proračuna države ali samoupravne lokalne skupnosti;
- izplačil predšolskim otrokom, učencem, dijakom oziroma študentom iz šolskega sklada, ki je ustanovljen v skladu z zakonom, ki ureja organizacijo in financiranje vzgoje in izobraževanja.

2. šolski sklad in dohodnina

Dostava podatkov za odmero dohodnine za leto 2023

Izplačevalci dohodkov so dolžni davčnemu organu enkrat letno prek sistema eDavki poročati o določenih dohodkih. Za izplačila v preteklem letu poročajo do 31. januarja tekočega leta, za izplačila v letu 2023 torej do 31. januarja 2024.

Za leto 2022 je bilo treba prvič poročati o izplačilih predšolskim otrokom, učencem, dijakom in študentom iz šolskega sklada, ki je ustanovljen z zakonom, ki ureja organizacijo in financiranje vzgoje in izobraževanja.

Izkušnje kažejo, da je poročanje izplačil iz šolskega sklada za vrtce in šole zelo obremenjujoče, saj morajo poročati o vsakem takem neposrednem ali posrednem izplačilu za posameznega otroka, dijaka ali študenta iz šolskega sklada – *odprto vprašanje?*

2. Šolski sklad in dohodnina (šolski sladi in skladi vrtcev kot upravičenci do donacij iz namenitve dela dohodnine)

Drugi odstavek 135. člena ZOFVI: namenitve dela dohodnine za donacije (davčni zavezanec lahko šolskemu skladu nameni največ do 0,3% dohodnine):

- sklad pridobiva sredstva iz prispevkov staršev, donacij, zapuščin in iz drugih virov.
- ne glede na ureditev v zakonu, ki ureja dohodnino, je upravičenec do največ 0,3 % donacije posameznega rezidenta iz namenitve dela dohodnine za posamezno leto lahko tudi šolski sklad oziroma sklad vrtca, ki sredstva iz sklada namenja tudi otrokom, učencem in dijakom iz socialno manj vzpodbudnih okolij.
- šolski sklad oziroma sklad vrtca je uvrščen na seznam upravičencev do donacij iz naslova dohodnine v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino. Ministrstvo, pristojno za šolstvo, ministrstvu, pristojnem za finance, enkrat letno zagotovi podatke o skladih, potrebne za namen priprave seznama upravičencev do donacij.

Namenitev dela dohodnine za donacije (pojasnilo Fursa)

- Davčni zavezanec rezident lahko zahteva, da se do 1 % dohodnine, odmerjene po zakonu o dohodnini od dohodkov, ki se všttevajo v letno davčno osnovo, nameni za financiranje upravičencev do donacij (nevladne organizacije, politične stranke, reprezentativni sindikati, registrirane cerkve in druge verske skupnosti in šolskih skladov ali skladov vrtcev).
- Upravičenci, katerim je mogoče nameniti del dohodnine, so objavljeni na seznamu (z imenom oziroma nazivom upravičencev in davčno številko), ki ga za posamezno odmerno leto določi vlada in je objavljen v Uradnem listu RS najpozneje do 30. septembra leta, za katero se odmerja dohodnina ter nato tudi na spletni strani FURS.
- Davčni zavezanec lahko posameznemu upravičencu nameni do odstotka dohodnine, zaokrožen na desetinko odstotka, pri čemer skupno namenjen odstotek več upravičencem ne sme presegati enega odstotka odmerjene dohodnine. To pomeni, da lahko davčni zavezanec posameznemu upravičencu nameni 0,1%, 0,2%, 0,3%,... ali 1% dohodnine, seštevke vseh pa ne more presegati 1% dohodnine.
- Davčni zavezanec lahko enemu ali več upravičencem s seznama nameni:
 - posameznemu upravičencu lahko nameni odstotek dohodnine, zaokrožen na desetinko odstotka, pri čemer skupno namenjen odstotek več upravičencem ne sme presegati 1% odmerjene dohodnine in
 - posameznemu šolskemu skladu lahko nameni največ 0,3% odmerjene dohodnine, zaokrožen na desetinko odstotka, pri čimer odstotek namenitve upravičencem in skladom ne sme preseči enega odstotka (1%).

Namenitev dela dohodnine za donacije (pojasnilo Fursa)

- To pomeni, da lahko davčni zavezanec posameznemu upravičencu nameni 0,1%, 0,2%, 0,3%,... ali 1% oziroma šolskemu skladu ali skladu vrtca 0,1%, 0,2% ali 0,3%. Skupni seštevek vseh namenitev ne sme presegati 1% odmerjene dohodnine.
- Davčni organ upošteva veljavne zahteve, s katerimi razpolaga na dan 31. decembra leta za katero se dohodnina odmerja. Zahteva velja do trenutka, ko davčni organ prejeme novo zahtevo ali preklic zahteve.
- Donacija za starša (zavezanca) ne predstavlja stroška, saj gre za del dohodnine, ki bi se sicer plačal v proračun.
- Obrazec za namenitev dela dohodnine lahko zavezanec odda:
 - elektronsko preko storitev elektronskega poslovanja FURS eDavki,
 - osebno ali po pošti pri pristojnem finančnem uradu.

[illegible][illegible][illegible]

podpis zavezanca/ke

3. obvezen sprejem pravilnika

- Sklad upravlja **upravni odbor**, ki ima predsednika in šest članov, od katerih so najmanj trije predstavniki šole. Svet staršev imenuje upravni odbor. Predstavnike šole predlaga svet šole.
- V skladu z določili 135. člena ZOFVI za delovanje sklada **upravni odbor (UO)** sprejme Pravila šolskega sklada.
- Pravil torej ne sprejme ravnatelj oziroma Svet zavoda (kot ostale interne akte zavoda), temveč Upravni odbor sklada.
- Zakon v 135. členu torej določa namen porabe sredstev šolskega sklada. Kriteriji oz. merila za razdelitev teh sredstev pa niso zakonsko določeni.

- Zakon sicer ne opredeljuje vsebine pravil, smiselno pa je, da se s pravili določi oblikovanje programa sklada, način zbiranja sredstev, merila oz. kriterije za porabo sredstev, postopek za odločanje o porabi sredstev, zastopanje sklada ter način notranjega nadzora porabe sredstev ...
- Izvedbena vprašanja torej vsaka šola lahko ureja avtonomno z internim aktom.
- *Pri tem je potrebno opozoriti, da se morajo sredstva nameniti samo za namene kot jih določa 135. člena ZOFVI.*

PRAVILA delovanja šolskega sklada:

- splošne določbe;
- dejavnost in namen ustanovitve sklada;
- organi odločanja in njihove pristojnosti;
- kriteriji in merila za razdelitev in dodelitev finančnih sredstev;
- razpis, vloge in odločanje o razdelitvi sredstev sklada;
- delovanje sklada in nadzor;
- končne določbe.

Računovodsko evidentiranje šolskega sklada:

- šola mora, kot javni zavod, svoje poslovne knjige voditi v skladu z Zakonom o računovodstvu, Pravilnikom o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Pravilnik o EKN) ter SRS (2016);
- sredstva šolskega sklada se lahko evidentirajo bodisi med kratkoročnimi ali dolgoročnimi obveznostmi, se pravi v okviru skupine kontov 29 ali 92;
- glede evidenčnega knjiženja prejetih sredstev je potrebno poznati namen porabe;

- sredstva šolskega sklada se morajo sprotno porabiti za namene, določene v skladu z določilom 135. člena ZOFVI, Pravil šolskega sklada, programa dela in finančnega plana Upravnega odbora šolskega sklada ter sprejetih sklepov o porabi sredstev;
- skladno z določili Pravilnika o EKN in SRS 11.2 se časovne razmejitve evidentirajo med kratkoročne in dolgoročne, odvisno od obdobja njihove uporabe. Prav tako se prejete donacije za nakup opreme knjižijo v skladu s sprejetim EKN;

- pasivne časovne razmejitve in pravila njihovega evidentiranja so opredeljena v 31. členu Pravilnika o EKN in SRS 11. V skladu s Pravilnikom o EKN se na kontih skupine 29 izkazujejo vnaprej vračunani odhodki, kratkoročno odloženi prihodki in druge pasivne časovne razmejitve. Določeni uporabniki EKN v tej skupini izkazujejo največ 12 mesecev vnaprej vračunane stroške oziroma odhodke ter kratkoročno odložene prihodke, za katerih pripoznanje še niso izpolnjeni pogoji;
- dolgoročne pasivne časovne razmejitve so opredeljene v 66. členu Pravilnika o EKN. Na kontih skupine 92 izkazujejo določeni uporabniki EKN zneske prihodkov, ki se v skladu z računovodskimi standardi še ne vštevajo v prihodke. Prav tako v tej skupini kontov izkazujejo donacije, ki so jih prejeli od donatorjev za pokrivanje določenih stroškov.

- *zavod naj neporabljeni del sredstev šolskega sklada tekočega leta preknjiži na podkonto skupine 92. V skladu z določili 31. člena Pravilnika o EKN in SRS 11.2 lahko zavod izkazuje kratkoročno odložene prihodke v skupini kontov 29 največ 12 mesecev.*

Računovodsko evidentiranje šolskega sklada:

Primer knjiženja donacij:

Šola zbira donacije za šolski sklad. V tem šolskem letu je zbrala donacije v skupni višini 10.000 EUR. Zbranih 6.000 EUR bi namenila nakupu nadstandardne opreme, 4.000 EUR pa bi namenila pokrivanju materialnih stroškov (drobnih učnih pripomočkov).

Šola prejete donacije evidentira na postavke časovnih razmejitev (preko kontov skupine 92). Preko teh kontov bo tudi ločila evidenco odloženih prihodkov, ki so namenjeni pokrivanju stroškov (4.000 EUR) , in tistih, ki so namenjeni strošku amortizacije (6.000 EUR).

zap. št.	vsebina	konto	v breme	v dobro
1.	Prejem donacije			
	- denarna sredstva na računu	110	10.000,00	
	- dolgoročno odloženi prihodki	922,920		10.000,00
2.	Evidenčno knjiženje			
	- evidenčni promet prihodkov	799	10.000,00	
	- prejete donacije iz domačih virov	730		10.000,00
3.	Prejeti račun za opremo			
	- oprema	040	6.000,00	
	- krakoročne obveznosti do dobaviteljev	220		6.000,00
4.	Plačilo računov			
	- kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	220	6.000,00	
	- denarna sredstva na računu	110		6.000,00
5.	Evidenčno knjiženje			
	- nakup OS	420	6.000,00	
	- evidenčni promet odhodkov	499		6.000,00

6.	Obračun AM (50% stopnja AM)			
	- AM	462	3.000,00	
	- popravk vrednosti opreme	050		3.000,00
7.	Pokrivanje stroškov AM			
	- dolgoročno odloženi prihodki	922	3.000,00	
	- prenos AM	4629		3.000,00
8.	Nakup nadstandardnega materiala			
	- stroški materiala	460	4.000,00	
	- dolgoročne obveznosti do dobaviteljev	220		4.000,00
9.	Plačilo materiala			
	- kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	220	4.000,00	
	- denarna sredstva na računu	110		4.000,00
10.	Evidenčno knjiženje			
	- izdatki za blago in storitve	402	4.000,00	
	- evidenčni promet odhodkov	499		4.000,00
11.	Prenos odloženih prihodkov			
	- dolgoročno odloženi prihodki	920	4.000,00	
	- prihodki od donacij	7603		4.000,00